

Foto: Københavns Amt

18 På cykeltur Værløse – Søndersø – Sækken – Farum

Cykelturen fra Værløse Station til Farum Station fører gennem et flot og oplevelsesrigt landskab. Turen indbyder til pauser og ophold på de mange steder med udsigt til bakker, ådale, moser, skove og de store søer Søndersø og Farum Sø. Undervejs kan fuglelivet studeres fra fugletårnene ved Præstesø og Sækkens udmunding, og frokosten kan tilberedes over åben ild ved én af de fire bålpladser langs sydsiden af Farum Sø.

A **Søndersø** er den næststørste sø i Københavns Amt. Søen er med 7,8 meter på det dybeste sted relativt fladvandet. Fra midten af 1800-tallet blev der gjort forsøg på at tørlægge Søndersø, men på grund af indtrængning af grundvand mislykkedes forsøget. Nu indvinder man i stedet store mængder grundvand på Søndersø Vandværk, som er opført i 1951. Langs den nordlige søbred vokser tagrør og et enkelt sted også strand-kogleaks. Der drives lystfiskeri efter gedde, karpe, sandart og aborre. Den agurkelugtende laksefisk, smelt, findes også i søen, men må være udsat.

B Engang var **Præstesø** en del af Søndersø, men blev tørlagt for at kunne udnyttes til landbrug. Da landbruget blev opgivet, udviklede området sig til en sump, dækket af tæt pilekrat. I et samarbejde mellem Københavns Amt, Værløse Kommune og den lokale naturfredningsforening er en del af den tidligere

sø og de åbne enge og overdrev blevet genskabt. Fra fugletårnet ved søbredden kan fuglelivet på søen og i pilekrattet studeres. For at komme op i tårnet, skal man krydse folden, hvor en fåreflok holder vegetationen lav. Her findes pudsigt nok en stor bestand af kurvblomsten tidselkugle, med de blå blomster i kugleformede hoveder. Den bliver meterhøj og er en forvildet havestaude.

C **Kirke Værløse** ligger på toppen af en lav bakke med kirken markant tronende i udkanten af byen. Arkæologiske fund vidner om at landsbyens historie kan føres tilbage til vikingetiden. Under den romanske stenkirke er fundet spor efter en ældre trækirke. På Annexgårdens jorder er fundet rester af en vandmølle. Gården er tidligere præstegård og har været i Roskildebispens eje. Fund ved gården tyder på, at der sandsynligvis har ligget en stormandsgård på stedet. De synlige spor fra ældre tid er byens vejssystem, hvor Smedegade og Bygaden omslutter den gamle forte – et fællesareal, hvor dyrene blev drevet ind for natten. Forten er i dag bebygget. Gennem tiden er gårdene flyttet udenfor byen og kun Annexgården er tilbage. Til gengæld findes der stadig mange af de små huse, der

oprindeligt tilhørte jordløse husmænd og håndværkere. Stil cyklerne, gå en tur og nyd de gamle huse og smalle stræder. Fra Kirkens sydmur er der en storslået udsigt mod Flyvestation Værløse og over det åbne land.

D Før skovene blev fredet, lå det smukke, kuperede landskab, **Ryget**, som en dyrket rydning mellem flere mindre skove. Ryetgård er én af de udflyttede gårde fra Kirke Værløse.

E Stil cyklerne og tag en afstikker ned til bronzealderhøjen **Ryethøj**. Fra bænken ved højen er der endnu en fin udsigt over landskabet. Det er svært at forestille sig, at man er så tæt på storbyen. Højen og dens omgivelser er groet til, men efter at området for nylig er blevet fredet, er Værløse Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Københavns Amt ved at udarbejde en plan for pleje af stedet.

F Den statsejede **Ryget Skov** er opstået ved sammenlægning af flere småskove. Kør en afstikker til fugletårnet ved bredden af Farum Sø. Her kan man være heldig at se fiskeørn. Langs bredden af søen har skovdistriktet indrettet flere bålpladser.

G Efter sidste istid var **Sækken** en del af Farum Sø, men groede efterhånden til. Tørvemos (Sphagnum) danner i midten af mosen en hængesæk. Ud mod kanterne er Sækken tilgroet med imponerende store rød-el. Det er umuligt at færdes i Sækken, men en sti følger mosens vestside.

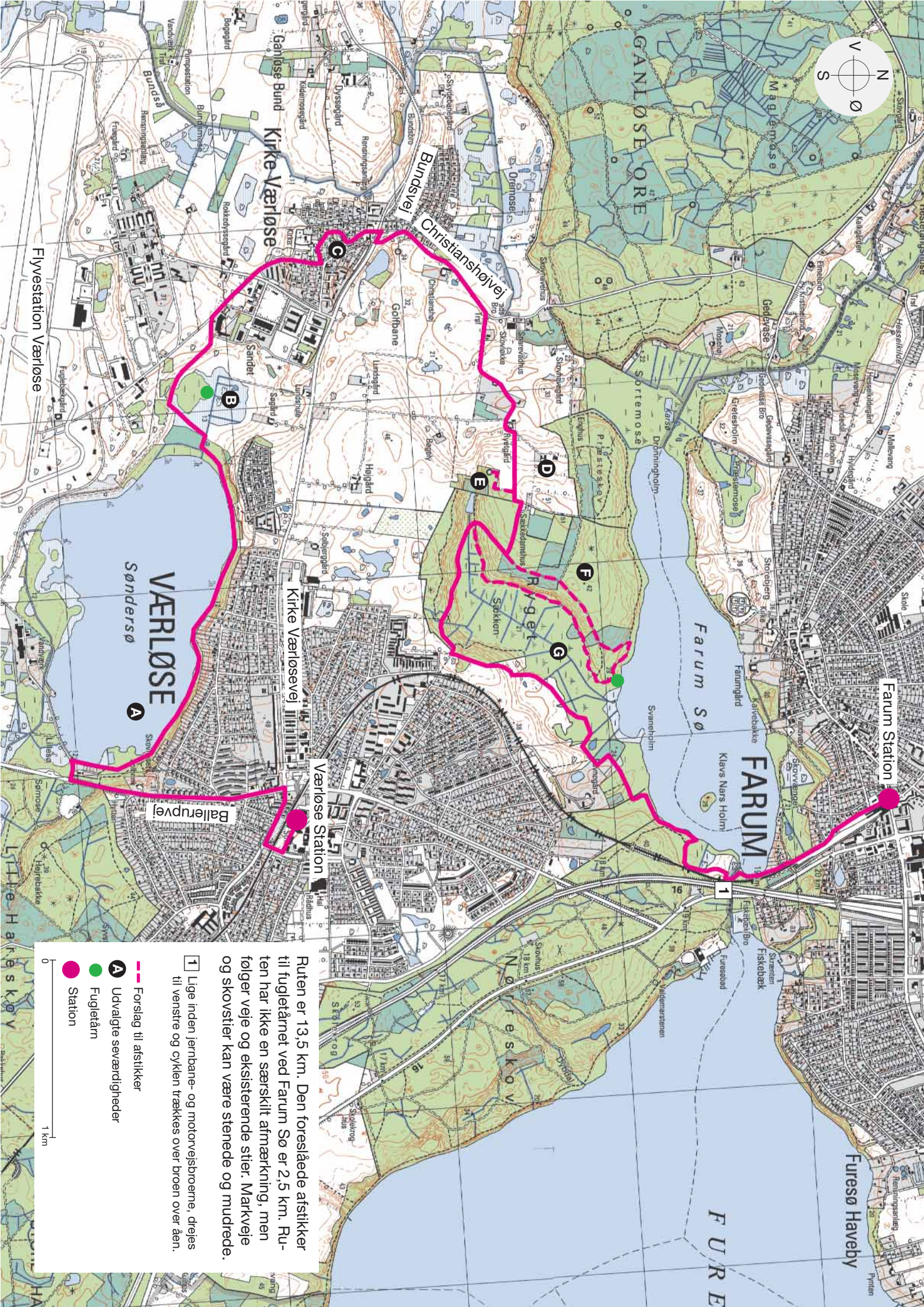

Et bidrag til Sundhedsstyrelsens kampagne "Rør dig 30 minutter om dagen".

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2003. Genoptryk 2005.
Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222
eller e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk
Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion: Hafnia Grafisk/533158

Farum Station

Furesø Haveby

FARUM

VÆRLØSE

A

G

E

D

B

Værløse Station

Flyvestation Værløse

Kirke Værløse

Christianshøjvej

Bundsvvej

Ballerupvej

A

G

E

D

B

Værløse Station

Flyvestation Værløse

Kirke Værløse

Christianshøjvej

Bundsvvej

Ballerupvej

A

G

E

D

B

- Forslag til afstikker
- Udvalgte seværdigheder
- Fugletårn
- Station

1 Lige inden jernbane- og motorvejsbroerne, drejers til venstre og cyklen trækkes over broen over åen.

Ruten er 13,5 km. Den foreståede afstikker til fugletårnet ved Farum Sø er 2,5 km. Ruten har ikke en særskilt afmærkning, men følger veje og eksisterende stier. Markveje og skovstier kan være stenede og muddrede.

